

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 26. februara 2024. godine
Br. ref.: RK 2374/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI
u

slučaju br. KI182/22

Podnosilac

Valdrin Beqiri

Ocena ustavnosti
presude PML. br. 174/22 Vrhovnog suda Republike Kosovo
od 23. juna 2022. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Valdrin Beqiri, koji se nalazi na izdržavanju kazne u zatvoru Dubrava u Istoku (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koga zastupa Mahmut Halimi, advokat u Opštini Mitrovica.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava ustavnost presude [PML. br. 174/22] Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) od 23. juna 2022. godine, u vezi sa presudom [PAM. br. 113/2021] Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) od 28. januara 2022. godine i presudu [PM. br. 49/19] Osnovnog suda u Mitrovici - Odeljenje za maloletnike (u daljem tekstu: Osnovni sud), od 8. novembra 2021. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporenu odluku primio 28. jula 2022. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojim su podnosiocu zahteva navodno povređena njegova osnovna prava i slobode zagarantovana stavom 1. i 5. člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa stavom 2. člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP); i stavom 1. člana 1. Univerzalne deklaracije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: UDLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje podnesaka i odgovora) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).
6. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023, objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15. dana od dana objavljivanja. Shodno tome, prilikom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe navedenog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnik o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu br. 01/2018, i dalje će se primenjivati u predmetima registrovanim u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ako su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Ustavnim sudom

7. Dana 22. novembra 2022. u godine, podnosilac zahteva je predao zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
8. Dana 5. decembra 2022. godine, predsednica Suda je odlukom [Br. GJR. KI82/22] imenovala sudiju Bajram Ljatifi za sudiju izvestioca i odlukom [Br. KSH. KI182/22] imenovala Veće za razmatranje u sastavu sudija: Selvete Gërxfhaliu Krasniqi, (predsedavajuća), Radomir Laban i Remzije Istrefi-Peci (članovi).
9. Dana 9. decembra 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registrovanju zahteva. Istog dana, kopija zahteva je poslata Vrhovnom sudu.
10. Dana 9. decembra 2022. godine, Sud je obavestio Osnovni sud u Prištini o registraciji slučaja i zatražio od njega da dostavi Sudu povratnicu kojom se dokazuje kada je podnosilac zahteva primio osporenu odluku.

11. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo kojom prilikom je počeo njegov mandat na Sudu.
12. Dana 21. decembra 2022. godine, Osnovni sud u Prištini je dostavio Sudu traženu povratnicu iz koje se može primetiti da je podnosilac zahteva primio osporeno rešenje 28. jula 2022. godine.
13. Dana 7. juna 2023. godine, Sud je zatražio od podnosioca zahteva da podnese Sudu sledeća dokumenta; i) žalbe koje je podnosilac zahteva podneo redovnim sudovima kao i ii) zahtev za zaštitu zakonitosti.
14. Dana 13. juna 2023. godine, podnosilac zahteva je dostavio Sudu tražena dokumenta.
15. Dana 29. januara 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

16. Iz dopisa predmeta proizilazi da je Osnovno tužilaštvo u Mitrovici-Odeljenje za maloletnike (u daljem tekstu: Osnovno tužilaštvo) dana 27. januara 2017. godine podnelo Predlog za kaznu (PPM. br. 178/2016) protiv podnosioca zahteva, pod osnovanom sumnjom da je počinio krivično delo „Teško ubistvo“ iz podstava 5. stava 1. člana 179. Krivičnog zakonika Republike Kosovo br. 04/L-082 (u daljem tekstu: KZK), „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“ iz stava 1. člana 374. KZK-a, i „Izazivanje opšte opasnosti“ iz stava 3. u vezi sa stavom 1. člana 365 KZK-a.

(i) Krivični postupak koji se nadovezuje sa proglašenjem krivim podnosioca zahteva.

17. Dana 28. jula 2017. godine, Osnovni sud u Mitrovici – Odeljenje za maloletnike (u daljem tekstu: Osnovni sud) presudom [PM. br. 2/17], oglasio je podnosioci zahteva krivim za krivična dela za koja je optužen, odnosno „Teško ubistvo“ i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“, izrekavši mu kaznu zatvora za maloletnike u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci i dopunsku kaznu oduzimanje stvari. S druge strane, zastupnik oštećenog, sada pokojnog, za ostvarivanje imovinskopravnog zahteva upućen je u parnični spor.
18. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je, u zakonskom roku, protiv gore navedene presude podneo žalbu Apelacionom sudu navodeći sledeće: (i) bitnu povredu odredaba krivičnog postupka; (ii) netačno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja; (iii) kršenje krivičnog zakona; kao i (iv) odluku u vezi kazne, sa predlogom da se podneta žalba usvoji kao osnovana, a da se presuda Osnovnog suda poništi i predmet vrati Prvostepenom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje, tako da se osporena presuda preinači u pogledu pravne kvalifikacije krivičnog dela, u krivično delo „Ubistvo izvršeno u stanju krajnjeg rastrojstva“ iz člana 180. KZRK-a, ili u najnepovoljnijem slučaju u krivično delo „Ubistvo“ iz člana 178. KZRK-a.
19. Neutvrđenog datuma, zastupnik oštećenog i Apelacioni tužilac, podneli su odgovor na žalbu u kojem su predložili da se žalba podnosioca zahteva odbije kao neosnovana, a da se ožalbena presuda potvrdi.

20. Dana 11. oktobra 2017. godine, Apelacioni sud je presudom [PAM. br. 43/2017] usvojio žalbu podnosioca zahteva i poništio presudu Osnovnog suda [PM. br. 2/2017], tako da je krivični predmet vraćen Prvostepenom sudu na ponovno suđenje i odlučivanje, ističući da je isti obuhvaćen bitnim povredama odredaba krivičnog postupka, odnosno podstava 3. stava 1. člana 384. (bitna povreda odredaba krivičnog postupka) Zakonika br. 04/L-123 o krivičnom postupku Republike Kosovo (u daljem tekstu: ZKPK). U obrazloženju navedene presude se dalje ističe „prema kojoj je „sudsko razmatranje održano bez lica čije je prisustvo u sudskoj razmatranju zakonom propisano”, što je, ako logično protumačimo ovu odredbu, u sudskom razmatranju Sudsko veće za maloletnike moraju da čine profesionalni sudija, kao i dvoje sudija porotnika“. Iz ovoga proizilazi da u ovom krivičnom predmetu, predsednica Sudskog veća, u trenutku kada je dala dozvolu sudiji porotniku da napusti praćenje sudskog razmatranja, morala je da istu prekine, da utvrdi da li postoje zakonski uslovi za nastavak suđenja, dok iz dopisa predmeta nema nikakvih konstatacija kada se sudija porotnik vratio u sudnicu u kojoj je održano suđenje, kako bi se nastavilo sa suđenjem, kako to nalažu zakonski uslovi“. Takođe, Apelacioni sud je u obrazloženju dodao da izreka ožalbene presude nije sastavljen u smislu stavova 6. i 7. člana 370. (sadržaj pismeno izrađene presude) ZKPK-a, jer nisu izneti dovoljni razlozi. s tim u vezi sa svakom tačkom presude, po kojoj je podnosilac zahteva proglašen odgovornim, a takođe je naglasio da Prvostepeni sud nije jasno i potpuno izneo koje se činjenice i iz kojih razloga smatraju dokazanim, a takođe nije ocenio tačnost dokaza za utvrđivanje krivičnog dela.

(ii) Prvi postupak ponovnog suđenja

21. Dana 26. marta 2018. godine, Osnovni sud je postupajući u ponovljenom suđenju, presudom [PM. br. 26/17], oglosio podnosioca zahteva krivim za krivična dela „Teško ubistvo“ i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“, kojom je izrečena kazna zatvora za maloletnike u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci i dopunsku kaznu oduzimanje stvari.
22. Neutvrđenog datuma, podnosilac žalbe je protiv gore pomenute presude uložio žalbu, navodeći: (i) bitnu povredu odredaba krivičnog postupka; (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđivanje činjeničnog stanja, (iii) povredu krivičnog zakona, kao i (iv) odluku o kazni, sa predlogom da se podneta žalba usvoji kao osnovana, te da se presuda Osnovnog suda poništi i krivični predmet vrati na ponovno suđenje i odlučivanje, ili da se ista presuda preinači u pogledu pravne kvalifikaciju krivičnog dela, u krivično delo „Ubistvo izvršeno u stanju krajnjeg rastrojstva“, ili u najnepovoljnijem slučaju u krivično delo „Ubistvo“, i da mu izrekne blažu kaznu. Protiv ove presude zastupnik oštećene strane je podneo žalbu na odluku o kazni, sa predlogom da se presuda [PM. Br. 26/17] Osnovnog suda preinači i podnosiocu zahteva izrekne strožija kazna. S druge strane, Osnovno tužilaštvo dostavilo je odgovor na žalbu podnosioca žalbe, sa predlogom da se ista odbije kao neosnovana i potvrdi presuda Osnovnog suda.
23. Dana 23. Aprila 2018. Godine, Apelacioni tužilac je podneskom [PPAM/I. br. 47/2018], predložio da se žalba podnosioca žalbe odbije kao neosnovana, i da se žalba zastupnika oštećene strane usvoji kao osnovana i da se podnosiocu zahteva izrekne strožija kazna, kao i da se odgovor na žalbu Osnovnog tužilaštva usvoji.
24. Dana 16. maja 2019. godine, Apelacioni sud je presudom [PAM. br. 26/2018], odbio kao neosnovane žalbe podnosioca žalbe i zastupnika oštećene strane, i potvrdio je presudu [PM.

br. 26/2017] Osnovnog suda od 26. marta 2018. godine, ističući da izreka presude Prvostepenog suda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka i da je obrazloženje istog jasan, razumljiv i u skladu sa sobom i sa izrekom.

25. Neutvrđenog datuma, u zakonskom roku, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu protiv odluka nižestepenih sudova, zbog (i) bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i (ii) povrede krivičnog zakona, sa predlogom da se pobijane presude ponište i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje. Dalje u zahtevu za zaštitu zakonitosti, podnosilac zahteva je istakao da je izreka pobijane presude nerazumljiva i suprotna obrazloženju iste, dok su razlozi navedeni u presudi takođe u suprotnosti sa izvedenim dokazima i sadržinom izreke.
26. Dana 10. septembra 2018. godine Državni tužilac je podneskom [KMLP.II. br.1 53/2018] dostavio odgovor na zahtev za zaštitu zakonitosti, predlažući da se isti odbije kao neosnovan.
27. Dana 12. novembra 2018. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 223/2018] usvojio zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva i poništio presudu [PM. br. 26/2017] Osnovnog suda i presudu [PAM. br. 26/2018] Apelacionog suda, vrativši tako predmet Prvostepenom sudu na ponovno suđenje. U obrazloženju ove presude, Vrhovni sud je istakao da pobijana presuda zahtevom sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka, koje se sastoje u tome što je odredba iste nejasna, nerazumljiva i suprotna sama sebi u datom obrazloženju. Takođe, dodao je da isti ne sadrži dovoljno razloga o odlučnim činjenicama, dok su dati razlozi malobrojni i nejasni.

(iii) Drugi postupak ponovnog suđenja

28. Dana 17. Juna 2019. godine, Osnovni sud u Mitrovici - Odeljenje za teška krivična dela, postupajući u ponovljenom suđenju, presudom [Pm. br. 57/18] proglasio je podnosioca zahteva krivim za krivična dela „Teška telesna povreda“ i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“, izrekavši mu kaznu zatvora za maloletnike u trajanju od 5. (pet) godina i 2. (dva) meseca, uključujući vreme provedeno u pritvoru i dalje do pravnosnažnosti ove presude, ali ne duže od kazne zatvora izrečene po ovoj presudi, kao i dopunsku kaznu oduzimanje stvari.
29. Neutvrđenog datuma, u zakonskom roku, protiv ove presude podnosilac zahteva je podneo žalbu zbog odluke o kazni, sa predlogom da Apelacioni sud ožalbenu presudu preinači, tako da mu se izrekne niža kazna.
30. Neutvrđenog datuma, u zakonskom roku, protiv navedene presude Osnovno tužilaštvo je, podnelo žalbu, zbog: (i) bitne povrede odredaba krivičnog postupka; (ii) pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, i (iii) povrede krivičnog zakona, sa predlogom za Apelacioni sud da žalbu usvoji kao osnovanu, te da ožalbenu presudu preinači, tako što će podnosioca zahteva koji je sada punoletan proglasiti krivim zbog krivičnog dela „Teško ubistvo“ i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“, kao i „Izazivanje opšte opasnosti“, izrekavši mu meritornu kaznu, ili da se ožalbena presuda poništi i da se predmet vrati na ponovno odlučivanje. Takođe, žalbu je podneo i zastupnik oštećenog.
31. Podnosilac zahteva je dostavio odgovor na žalbu Osnovnog tužilaštva i žalbu zastupnika oštećenog, predlažući Apelacionom sudu da se iste odbiju kao neosnovane.

32. Dana 17. septembra 2019. godine, Apelaciono tužilaštvo je podneskom [PPAM/I. br. 118/2019] predložilo da se usvoje kao osnovane i žalba Osnovnog tužilaštva i žalba zastupnika oštećenog, te da se ožalbena presuda preinači, tako što će se podnosilac zahteva proglasiti krivim za krivična dela kao u predlogu za kaznu, kako bi se istom izrekla kazna srazmerno sa njegovim radnjama ili da se ožalbena presuda poništi i predmet vrati na ponovno suđenje, te da se žalba podnosioca zahteva odbije kao neosnovana.
33. Dana 30. oktobra 2019. godine, Apelacioni sud je presudom [PAM. br. 77/2019] usvojio kao osnovanu žalbu Osnovnog tužilaštva i po službenoj dužnosti poništio presudu [Pm. br. 57/ 18] Osnovnog suda, i vratio krivični predmet istom Sudu na ponovno suđenje i odlučivanje, ističući da je u ožalbenoj presudi učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka, povreda krivičnog zakona na štetu podnosioca zahteva „*koji je sada punoletan*” i sa pogrešnim i nepotpunim utvrđivanjem činjeničnog stanja. Između ostalog, Apelacioni sud je u obrazloženju istakao sledeće: „*sastav Prvostepenog suda u ovom krivičnom predmetu nije bio u skladu sa zakonom. Iz ožalbene presude proizilazi da je predmet presudilo Odeljenje za teška krivična dela Osnovnog suda u Mitrovici, iako je u ovom slučaju trebalo da sudi Odeljenje za maloletnike predmetnog suda*“. Apelacioni sud je našao da je zakonska prekvalifikacija krivičnog dela „*Teško ubistvo*” u krivično delo „*Teška telesna povreda*” od strane Prvostepenog suda nedovoljno opravdana i nepotkrepljena dokazima, kao ni u dopisima predmeta.

(iv) Treći postupak ponovnog suđenja.

34. Dana 8 novembra 2018. godine, Odeljenje za maloletnike Osnovnog suda je, postupajući u ponovljenom suđenju, presudom [PM. br. 26/19], proglasio podnosioca zahteva krivim za krivična dela „*Teško ubistvo*“ i „*Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja*“, kojom je izrečena kazna zatvora za maloletnike u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci, koja će se kazna izvršiti nakon što presuda postane pravosnažna, uračunavši u izrečenoj kazni i vreme provedeno u pritvoru, kao i dopunsku kaznu oduzimanje stvari.
35. Takođe, protiv navedene presude, podnosilac zahteva je uložio žalbu Apelacionom sudu zbog: (i) bitnih povreda odredaba krivičnog postupka; (ii) pogrešnog i nepotpunog utvrđivanja činjeničnog stanja, (iii) povrede krivičnog zakona, kao i (iv) odluke o kazni, sa predlogom da Apelacioni sud usvoji žalbu kao osnovanu, da ožalbenu presudu poništi i predmet vrati Prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili da istu presuda preinači u pogledu pravne kvalifikacije krivičnog dela, u krivično delo „*Ubistvo izvršeno u stanju krajnjeg rastrojstva*“, ili u najnepovoljnijem slučaju, uzevši u obzir da u njegovim radnjama postoji konstitutivni elementi krivičnog dela „*Teška telesna povreda*“, iz člana 186. KZRK-a, kao i krivično delo „*Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja*“, za koje bi se izrekla blaža kazna.
36. Protiv ove presude Osnovno tužilaštvo je u zakonskom roku podnelo žalbu zbog odluke o kazni, sa predlogom da Apelacioni sud žalbu usvoji kao osnovanu, tako da se podnosiocu zahteva izrekne viša kazna zatvora za maloletnike.
37. Dana 10. januara 2022. godine, Apelaciono tužilaštvo je podneskom [PPAM/I. br. 5/2022] predložilo da se žalba Osnovnog tužilaštva usvoji kao osnovana, ožalbena presuda preinači i podnosiocu zahteva izrekne viša kazna zatvora za maloletnike, te da žalbu podnosioca zahteva odbije kao neosnovanu.

38. Dana 28. januara 2021. godine Apelacioni sud je presudom PN. br. 745/2022,] odbio kao neosnovane žalbu Osnovnog tužilaštva i žalbu podnosioca zahteva i potvrdio je presudu [PM. br. 49/19] Osnovnog suda.
39. Neutvrđenog datuma, u zakonskom roku, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti protiv presude [PM. br. 49/2019] Osnovnog suda i presude [PAM. br. 113/2021] Apelacionog suda, zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka i povreda krivičnog zakona, sa predlogom da se pobijane presude ponište i predmet vrati Prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje, a u najnepovoljnijem slučaju za podnosioca zahteva, da se izmeni pravna prekvalifikacija u krivično delo „*Teška telesna povreda*“, za koju bi se izrekla blaža kazna. U zahtevu za zaštitu zakonitosti, podnosilac zahteva je naveo da je presuda Osnovnog suda pobijana zahtevom pribavljena uz bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz podstava 12. stava 1. člana 384. Zakonika o krivičnom postupku Republike Kosovo (u daljem tekstu: ZKPK), izreka presude je nerazumljiva i suprotna obrazloženju iste, dok su razlozi dati u presudi takođe u suprotnosti sa izvedenim dokazima i njegovom sadržinom, kao i u suprotnosti je sa uputstvima Apelacionog suda datim u rešenju, po kojima je, posebno, Prvostepeni sud dužan da proceni vizuelne dokaze – video zapise bezbednosnih kamera Ekonomske srednje škole i KSB-a.
40. Dalje, podnosilac zahteva je u zahtevu za zaštitu zakonitosti smatrao da ono što čini izreku nerazumljivom u smislu kvalifikacionog elementa definicije jeste opis u izreci koji govori o apstraktnom riziku a nikako o objektivnom riziku, koji opis se ne poklapa sa kvalifikacionim elementom dela (ugrožavanje života drugih lica) i kao takvi se ne mogu smatrati vezanim za činjenice i okolnostima koje čine sliku krivičnog dela, iz podstava 1. stava 1. člana 365. u vezi na stavom 4. člana 370. ZKPK-a i zaključuje da izreci nedostaje opis kvalifikacionog elementa krivičnog dela iz podstava 5. stava 1. člana 179. KZRK-a. Podnosilac zahteva je dalje dodao da obrazloženje presude Apelacionog suda sadrži samo opise iskaza svedoka i veštaka koji više liče na „copy paste“ zapisnika nego analizu istih iz koje bi se izvukao zaključak o proverenim i neproverenim činjenicama u pogledu spornih i nespornih činjenica. Posebno je istakao da je Prvostepeni sud veoma kontradiktoran u obrazloženju presude u delu koji se bavi činjenicom da li je podnosioca zahteva napao oštećeni.
41. Dana 29. aprila 2022. godine, Kancelarija državnog tužioca je dopisom [KMLP.II. br. 109/2022] predložila da se zahtev o zaštiti zakonitosti odbije kao neosnovan.
42. Dana 23. juna 2022. godine, Vrhovni sud je presudom [Pml. br. 174/2022] odbio kao neosnovan zahtev za zaštitu zakonitosti podnosioca zahteva, podnet protiv presude [PM. br. 49/2019] Osnovnog suda i presude [PAM. br. 113/2021] Apelacionog suda, smatrajući da su pobijane odluke pravične i zakonite, kao i da daju odgovore na sve navode podnosioca zahteva.

Navodi podnosioca zahteva

43. Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da su mu osporenim presudom povređena osnovna prava i slobode zagarantovana stavom 1. i 5. člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa stavom 2. člana 6. EKLJP-a, i stavom 1. člana 1. UDLJP-a.
44. Što se tiče navoda podnosioca zahteva o povredi člana 31. Ustava, isti navodi sledeće: „*Izreka presude Prvostepenog suda je nerazumljiva i suprotna obrazloženju, dok su*

[razlozi] u presudi takođe u suprotnosti sa izvedenim dokazima, kao i sa njegovom sadržinom, ali i sa uputstvima suda datim u rešenju PAM. br. 77/19 od 30. oktobra 2019. godine, prema kojem je, posebno, Prvostepeni sud dužan da oceni vizuelne dokaze – video zapise sigurnosnih kamera Srednje ekonomske škole i KSB-a, koje nisu izvedene ni u jednoj fazi postupka kao dokazi.“

45. U vezi sa presudom Osnovnog suda i navodnim povredama, podnosilac zahteva ističe da isti Sud nije dovoljno obrazložio odluku o kvalifikaciji krivičnog dela kao teško ubistvo, baveći se isključivo apstraktnim rizikom, a ne objektivnim i konkretnim koji zahteva odredba i sudska praksa u sličnim slučajevima. Štaviše, u vezi sa Presudom Osnovnog suda, podnosilac zahteva ističe da ono što čini odredbu nerazumljivom u smislu kvalifikacionog elementa definicije jeste opis u izreci, koji govori o apstraktnom i nikako objektivnom riziku, a ovaj opis se ne poklapa sa kvalifikacionim elementom dela (ugrožavanje života drugih lica), pa se kao takvo ne može smatrati vezanim za činjenice i okolnosti koje čine sliku krivičnog dela, prema podstavu 1. stavu 1. člana 365. ZKPK-a.
46. U vezi sa presudom Apelacionog suda [PAM. br. 113/21] od 28. januara 2022. godine, podnosilac zahteva ističe da obrazloženje iste sadrži namerno izbegavanje prilikom ocene izvedenih dokaza, kao što je slučaj ocene veštačenja i svedočenja veštaka balistike sa jedne strane i forenzike sa druge strane, koji su međusobno protivrečni. Shodno tome, podnosilac zahteva smatra nedopustivim nalaz Apelacionog suda u obrazloženju u vezi sa ovim činjenicama koje su kontradiktorne i neprihvatljive, „i to iz razloga što su smišljeno protumačene van okvira dokaza, kojom se radnjom krše načela garancije pravičnog i nepristrasnog suđenja“.
47. U vezi sa navodima podnosioca zahteva da je presuda Vrhovnog suda obuhvaćena povredama, isti utvrđuje sledeće: „sudeći po sadržaju njegovog obrazloženja, ono ne predstavlja ništa drugo već sažetak fraza iz Prvostepene i Drugostepene presude.“ On čak i u jednom delu čudno iskripljuje istinitost činjenica u delu gde konstatuje: „Takođe, navodi odbrane da nije postojala namera izvršenja krivičnog dela iz razloga što je projektil pogodio zemlju, podeljena je na dva dela, ova verzija odbrane ne postoji u dopisima predmeta, niti je rekao balističar ni nalaz obdukcije jer projektil koji je bio smrtonosan i pogodio je u levu pazuhu pokojnika takođe ima izlaznu rupu i kao celina je projektil oružja - metak.“ Međutim, da takva činjenica nije zamišljena umom branioca već je deo dopisa predmeta kao što je pismeni izveštaj veštaka balističara, zatim i njegov iskaz u sudskom ročištu održanom u Prvostepenom sudu ...“.
48. Podnosilac zahteva dodaje da su tri presude redovnih instanci, koje prevazilaze nadležnosti, preuzele ulogu „super veštaka“ da bi sudskom veštaku dali odlučujući značaj, koji je navodio da je smrtonosna rana pokojnika nastala direktnim udarcem metka.
49. U vezi sa povredom načela nepristrasnosti Suda, podnosilac zahteva je naglasio sledeće: „da je sudija pojedinac u drugom stepenu rešavao ovaj slučaj u svim odlukama i ne samo u tome, već i povodom odlučivanja o pritvoru, koje je odluke Vrhovni sud Kosova dva puta menjao u korist maloletnika - osuđenog Valdrina Beqirija“.
50. Na kraju svojih navoda, podnosilac zahteva zaključuje sledeće: „Ugrožavanje odredaba navedenih u uvodu zahteva je posledica povrede krivičnog zakona na štetu osuđenog Valdrina Beqirija, iz razloga što izbegavanjem objektivne ocene dokaza i njihovim

odstupanjem na proizvoljan način i bez ikakvih potkrepljenja dolazimo do ozbiljnog kršenja odredbe člana 1. stava 2. ZKPRK, koja proizilazi iz Ustava i EKLJP-a“.

51. Podnosilac zahteva pred Sudom traži da se njegov zahtev proglašeni prihvatljivim.

Ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.

[...]

5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

[...]

2. Svako ko je optužen za krivično delo mora se smatrati nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona.

UNIVERZALNA DEKLARACIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 1.

Sva ljudska bića rađaju se slobodna i jednaka u dostojanstvu i pravima. Ona su obdarena razumom i svesću i treba jedni prema drugima da postupaju u duhu bratstva.

KRIVIČNI ZAKONIK REPUBLIKE KOSOVO br. 04/L-082

Član 179. Teško ubistvo

1. Kazna zatvora od najmanje deset (10) godina ili kazna doživotnog zatvora izreći će se izvršiocu koji:

[...]

1.5. liši života drugo lice i pritom ugrozi život jednog ili više drugih lica;

Član 365.
Izazivanje opšte opasnosti

1. *Svako lice koje, korišćenjem požara, poplave, oružja, eksploziva, otrova ili otrovnih gasova, jonizujućeg zračenja, mehaničke sile, električne sile ili bilo koje druge vrste energije ili bilo kojom drugom sličnom opasnom delatnošću ili opasnim sredstvima izazove veću opasnost po ljudski život ili znatnu imovinsku štetu, kazniće se kaznom zatvora u trajanju od šest (6) meseci do pet (5) godina.*

[...]

3. *Kada je delo iz stavova 1. ili 2. ovog člana izvršeno na mestu gde je prisutan veliki broj ljudi, izvršilac će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od jedne (1) do osam (8) godina.*

Član 374.
Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja

1. *Svako lice koje ima u vlasništvu, kontroli ili posedu, oružje u suprotnosti sa zakonima koji se odnose na to oružje, kazniće se novčano u visini do sedam hiljada i petsto (7.500) evra, ili kaznom zatvora u trajanju do pet (5) godina.*

ZAKONIK Br. 04/L-123 O KRIVIČNOM POSTUPKU

Član 365.
Osuđujuća presuda

1. *U presudi u kojoj se optuženi oglašava krivim sud će navesti:*
1.1. *za koje se delo oglašava krivim, uz naznačenje činjenica i okolnosti koje čine obeležja izvršenog krivičnog dela, kao i činjenice i okolnosti od kojih zavisi primena određenih odredaba krivičnog zakona;*

Član 384.
Bitna povreda odredaba krivičnog postupka

1. *Bitna povreda odredaba krivičnog postupka postoji ako:*

[...]

1.12. *presuda nije sačinjena u skladu sa članom 370. ovog zakonika.*

Ocena prihvatljivosti zahteva

52. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dalje specifikovani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.
53. S tim u vezi, Sud se prvobitno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Nadležnost i ovlašćene strane] Ustava, koji utvrđuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

54. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti, utvrđene Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji utvrđuju:

Član 47.
(Individualni zahtevi)

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.
(Tačnost podneska)

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.
(Rokovi)

„Podnesak se podnosi u roku od četiri (4.) meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...“

55. U pogledu ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud nalazi da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice i osporava akt organa javne vlasti, odnosno presudu [PML. br. 174/2022] Vrhovnog suda od 23. juna 2022. godine, nakon iscrpljivanja svih pravnih lekova, utvrđenih zakonom. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio prava i slobode za koje navodi da su mu povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. zakona i na osnovu podnetog odgovora Sudu od strane Osnovnog suda, proizilazi da je podnosilac zahteva podneo zahtev u skladu sa rokovima utvrđenim u članu 49. zakona.
56. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava navedenu odluku, navodeći da su mu povređena prava zaštićena stavovima 1 i 5 člana 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava, u vezi sa stavom 2 člana 6. EKLJP-a, i stavom 1 člana 1 UDLJP-a.
57. U osnovi, Sud primećuje da podnosilac zahteva pred Sudom ima dva navoda, odnosno i) nedostatak obrazloženja sudskih odluka, kao i ii) nepristrasnost Suda u drugom stepenu, jer se samo jedan sudija u drugom stepenu bavio ovim predmetom u svim odlukama.“
58. Sud će u nastavku ove dve tvrdnje podnosioca zahteva tretirati odvojeno kako bi ocenio da li su ispunjeni ostali kriterijumi prihvatljivosti.

U vezi sa navodom podnosioca zahteva o nedostatku obrazloženja sudskih odluka

59. U vezi sa navodom podnosioca zahteva o nedostatku obrazloženja sudskih odluka, Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti navedene u stavu 2. pravila 34. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika o radu koji utvrđuje sledeće:
- „Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.“*
60. Sud podseća da pomenuto pravilo, na osnovu sudske prakse ESLJP-a kao i na osnovu sudske prakse Suda, omogućava potonjoj da proglasi neprihvatljivim zahteve iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može zahtev proglasiti neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegove osnovanosti, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, kako je utvrđeno u stavu (2.) pravila 34. Poslovnika o radu (vidi slučajeve KI04/21 sa podnositeljkom zahteva [Nexhmije Makolli](#), rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26.; vidi takođe slučaj KI175/20, podnosilac zahteva [Kosovska agencija za privatizaciju](#), rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37.)
61. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovanim“ u celini ili samo u vezi sa bilo kojom posebnom tvrdnjom koju zahtev može da sadrži. S tim u vezi, ispravnije je nazvati isto kao „očigledno neosnovane tvrdnje“. Ove poslednje, na osnovu sudske prakse EKLJP-a, mogu se kategorisati u četiri odvojene grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao zahtevi „četrtoog stepena“; (ii) navodi koji su kategorisani sa „očiglednim ili evidentnim nedostatkom kršenja prava“; (iii) „nepotkrepljeni ili neopravdani“ navodi; i konačno, (iv) „zbunjujući i nejasni“ navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva koji je ocenjen kao „očigledno neosnovan“, kao i specifičnosti četiri navedene kategorije navoda koje su kvalifikovani kao „očigledno neosnovani“ razvijeni kroz sudsku praksu ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj praksi, uključujući ali ne ograničavajući se na slučajeve KI40/20, podnosilac *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; KI163/18, podnosilac *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; KI21/21, podnosilac, *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine.
62. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, u oceni da li je navod podnosioca zahteva očigledno neosnovan na osnovu Ustava zbog nedostatka obrazloženja sudske odluke, Sud će prvo podsetiti na suštinu predmeta na koji se odnosi ovaj zahtev i relevantni navodi podnosioca zahteva, u kojoj će oceni Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
63. Sud podseća da je podnosilac zahteva nakon podizanja predloga za kažnjavanje od strane Osnovnog tužilaštva u Mitrovici, pod osnovanom sumnjom da je izvršio krivično delo „Teško ubistvo“ iz podstava 5. stav 1. člana 179. KZK-a i „Neovlašćeno vlasništvo, kontrola ili posedovanje oružja“, proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora za maloletnike u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci i dodatnom kaznom oduzimanje stvari. Zatim je, nakon podnošenja žalbe Apelacionom sudu, Sud ovaj predmet vratio na ponovno suđenje. Osnovni sud u ponovljenom postupku proglasio je podnosioca zahteva krivim i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv presude kojom je proglašen krivim. Apelacioni sud je odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio je presudu Osnovnog suda. Protiv

navedenih odluka podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Vrhovni sud je usvojio zahtev i vratio predmet na ponovno suđenje. U trećem postupku pred Osnovnim sudom, isti je podnosioca zahteva proglasio krivim, osudivši ga za krivično delo za koje je optužen i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 5. (pet) godina i 2. (dva) meseca. Nakon podnošenja žalbe Apelacionom sudu, Sud ovaj predmet vratio na ponovno suđenje. Osnovni sud je delujući u ponovljenom postupku po treći put proglasio podnosioca zahteva krivim i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 9. (devet) godina i 6. (šest) meseci. Podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu protiv ove presude. Apelacioni sud je odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda. Protiv navedenih odluka nižih instanci, podnosilac zahteva je podneo zahtev za zaštitu zakonitosti Vrhovnom sudu. Vrhovni sud je odbio zahtev za zaštitu zakonitosti kao neosnovan. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava samo treći ponovni postupak.

64. Podnosilac zahteva pred Sudom osporava gore navedene odluke, navodeći da su njime povređena njegova prava zaštićena članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, navodeći da isti nisu dovoljno opravdani.
65. Iz navedenog, Sud će prvo ispitati navodi podnosioca zahteva za povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP u pogledu prava na obrazloženu odluku. U tu svrhu, u nastavku, Sud će prvo (i) razraditi opšta načela u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku, kako je zagantovano gore navedenim članovima Ustava i EKLJP-om; a zatim, (ii) primeniće isto u okolnostima konkretnog slučaja.

Opšta načela u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku

66. Garancije navedene u članu 6. stav 1. takođe uključuju obavezu sudova da daju dovoljne razloge za svoje odluke (vidi slučaj ESLJP-a, [H. protiv Belgije](#), br. 8950/80, presuda od 30. novembra 1987. godine, stav 53). Obrazložena odluka pokazuje strankama da je njihov slučaj zaista saslušan.
67. Uprkos činjenici da domaći Sud ima određenu slobodu procene u pogledu izbora argumenata i odlučivanja o prihvatljivosti dokaza, dužan je da opravda sve svoje postupke obrazlažući sve svoje odluke (videti slučajeve ESLJP-a, [Suominen protiv Finske](#), br. 37801/97, presuda od 24. jula 2003. godine, stav 36. i presudu [Carmel Saliba protiv Malte](#), presuda od 24. aprila 2017, stav 73).
68. Niži sud ili državni organ, s druge strane, mora dati takve razloge i opravdanja koja će omogućiti strankama da efikasno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (vidi slučaj ESLJP-a, [Hirvisaari protiv Finske](#), br. 49684/99, presuda od 25. decembra 2001. godine, stav 30).
69. Član 6. stav 1. obavezuje sudove da daju razloge o svojim odlukama, ali to ne znači da se traži detaljan odgovor o svakom argumentu. (Vidi slučaj ESLJP-a, [Van de Hurk protiv Holandije](#), br. 16034/90, presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61.; [García Ruiz protiv Španije](#), br. 0544/96, presuda od 29. januara 1990. godine, stav 26; [Perez protiv Francuske](#), br. 47287/99, presuda od 12. februara 2004. godine, stav 81).
70. Od prirode odluke koju donosi Sud zavisi da li je isti obavezan da je obrazloži a to se može odlučiti samo u svetlu okolnosti predmetnog slučaja: potrebno je uzeti u obzir, između ostalog, različite vrste podnesaka koje stranka može da podnese Sudu, kao i razlike koje postoje između pravnih sistema zemalja u vezi sa zakonskim odredbama, običajnim

pravima, pravnim stavovima i iznošenjem i sastavljanjem presuda (vidi slučajeve ESLJP-a, [Ruiz Torija protiv Španije](#), br. 18390/91, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 29.; [Hiro Balani protiv Španije](#), br. 18064/91, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27).

71. Međutim, ako je podnesak stranke odlučujući za ishod postupka, potrebno je da se na njega odgovori konkretno i bez kašnjenja (vidi slučajeve ESLJP-a, [Ruiz Torija protiv Španije](#), gore citirano, stav 30; [Hiro Balani protiv Španije](#), gore citirano, stav 28).
72. Stoga su sudovi obavezni da:
 - (a) razmotre glavne argumente strana (vidi slučajeve ESLJP-a, [Buzescu protiv Rumunije](#), presuda od 24. avgusta 2005. godine, br. 61302/00, stav 67; [Donadze protiv Gruzije](#), br. 74644/01, presuda od 7. juna 2006. godine, stav 35);
 - (a) da sa velikom rigoroznošću i posebnom pažnjom razmotri zahteve u vezi sa pravima i slobodama zagaranovanim Ustavom, EKLJP-om i njenim protokolima (vidi slučajeve ESLJP-a: [Fabris protiv Francuske](#), citirano gore, stav 72; [Wagner i JMWL protiv Luksemburga](#), br. 76240/01, presuda od 28. juna 2007. godine, stav 96).
73. Član 6., stav 1. ne zahteva od Vrhovnog suda da daje detaljnije obrazloženje kada jednostavno primenjuje određenu zakonsku odredbu u vezi sa pravnim osnovom za odbijanje žalbe jer ta žalba nema izgleda za uspeh (vidi slučajeve ESLJP-a [Burg i drugi protiv Francuske](#), br. 34763/02, presuda od 28. januara 2003. godine; [Gorou protiv Grčke](#) (br. 2), br. 12686/03, presuda od 20. marta 2009. godine, stav 41).
74. Pored toga, kada odbije žalbu, Apelacioni sud može, u načelu, jednostavno prihvatiti obrazloženje odluke nižeg suda (vidi slučaj ESLJP-a, [García Ruiz protiv Španije](#), gore citirano, stav 26; vidi, suprotno ovome, [Tatishvili protiv Rusije](#), br. 1509/02, presuda od 9. jula 2007. godine, stav 62). Međutim, koncept pravilnog procesa podrazumeva da se domaći Sud koji je dao usko objašnjenje za svoje odluke, bilo ponavljanjem obrazloženja koje je prethodno dao niži Sud ili na drugi način, u stvari bavio se važnim pitanjima iz svoje nadležnosti, što znači da nije jednostavno i bez dodatnih napora prihvatio zaključke nižeg suda (vidi slučaj ESLJP-a, [Helle protiv Finske](#), br. (157/1996/776/977), presuda od 19. decembra 1997. godine, stav 60). Ovaj zahtev je tim važniji ako stranka u sporu nije imala mogućnost da usmeno iznese svoje argumente u postupku pred domaćim sudom.
75. Međutim, Apelacioni sudovi (u drugom stepenu) koji su nadležni da odbace neosnovane žalbe i da rešavaju činjenična i pravna pitanja u parničnom postupku, dužni su da obrazlože zašto su odbili da odluče po žalbi (vidi slučaj ESLJP-a [Hansen protiv Norveške](#), br. 15319/09, presuda od 2. januara 2015. godine, stavovi 77–83).
76. Pored toga, ESLJP nije utvrdio da je povređeno pravo u slučaju u kome nije dato konkretno pojašnjenje u vezi sa izjavom koja se odnosila na nebitan aspekt slučaja, odnosno na odsustvo potpisa i pečata, što je greška više formalne nego materijalne prirode i ta greška je odmah ispravljena (vidi slučaj ESLJP-a, [Mugoša protiv Crne Gore](#), br. 76522/12, presuda od 21. septembra 2016. godine, stav 63).

Primena gore pomenutih načela u konkretnom slučaju

77. Oslanjajući se na pomenuta načela, Sud ocenjuje da su prema praksi ESLJP-a redovni sudovi dužni da sa posebnom pažnjom ispituju navode u vezi sa pravima i slobodama zagarantovanim Ustavom (vidi slučajeve ESLJP-a, [Fabris protiv Francuske](#), citirano gore, stav 72; [Wagner i J.M.W.L. protiv Luksemburga](#), citirano gore, stav 96).
78. U tom kontekstu, Sud podseća da podnosilac zahteva naglašava da Osnovni sud i Apelacioni sud nisu dovoljno obrazložili svoje odluke u vezi sa kvalifikacijom krivičnog dela kao teško ubistvo, baveći se isključivo apstraktnim rizikom, a ne konkretnim rizikom koji traži odredba i sudska praksa u sličnim slučajevima, dodajući da isti sadrže namerno izbegavanje prilikom ocene izvedenih dokaza, kao što je slučaj ocene veštačenja i svedočenja balističara s jedne strane i sudskog veštaka sa druge, koji su međusobno protivrečni.
79. U vezi sa navodom podnosioca zahteva o neobrazloživosti presude Vrhovnog suda, Sud još jednom podseća na suštinu navoda podnosioca zahteva, dodajući da isti samo usvaja dato obrazloženje nižestepeni sudova „Čak on u jednom delu čudno iskrivljuje istinitost činjenica u delu gde se kaže: „Takođe, navodi odbrane da nije postojala namera izvršenja krivičnog dela iz razloga što je projektil pogodio zemlju, podeljena je na dva dela, ova verzija odbrane ne postoji u dopisima predmeta, niti je rekao balističar ni nalaz obdukcije jer projektil koji je bio smrtonosan i pogodio je u levu pazuhu pokojnika takođe ima izlaznu rupu i kao celina je projektil oružja - metak.“ Međutim, takva činjenica nije zamišljena umom branioca već je deo dopisa predmeta kao što je pismeni izveštaj veštaka balističara, zatim i njegov iskaz na suđenju u Prvostepenom sudu.
80. Stoga, uzimajući u obzir glavni navod podnosioca zahteva, Sud smatra da treba analizirati da li su redovni sudovi, odnosno Vrhovni sud, dali jasne i dovoljne razloge na kojima su zasnovali svoje odluke, što je dovelo do odbijanja žalbe podnosioca zahteva.
81. U vezi sa tvrdnjama podnosioca zahteva, odnosno u vezi sa navodom o netačnom razmatranju predstavljenih dokaza i pogrešnom utvrđivanju činjeničnog stanja tokom sudskog procesa, Sud primećuje da su iste detaljno razmatrali redovni sudovi.
82. Sud takođe podseća da je Apelacioni sud presudom [PAM. br. 113/2021] od 28. januara 2022. godine, u kontekstu ovog konkretnog navoda podnosioca zahteva, da je izreka ožalbene presude nerazumljiva u smislu pravne kvalifikacije, zbog toga što opis izreke govori o apstraktnom riziku, a nikako o objektivnom riziku, ova kvalifikujuća okolnost krivičnog dela (ugrožavanje života drugih lica), takođe nema činjenično i pravno potkrepljenje ni u jednom ličnom i materijalnom dokazu, Apelacioni sud je istakao sledeće: *jer iz ovih dokaza proizilazi da se ne radi o apstraktnoj opasnosti već o konkretnoj, s obzirom na to da su u trenutku početka pucnjave u blizini i okolo bili prisutni učenici i slučajni prolaznici, [...] Veće za maloletnike je razmotrilo i navode odbrane da se u radnjama maloletnika ispoljavaju bitni elementi krivičnog dela ubistva izvršenog u stanju krajnjeg rastrojstva, iz člana 180. KZRK-a, odnosno u najnepovoljnijem slučaju, krivično delo teška telesna povreda iz člana 189. stav 1. u vezi sa stavom 4. KZRK-a, i ocenilo je da maloletnik prilikom izvršenja ovog krivičnog dela nije bio u stanju krajnjeg rastrojstva, iz razloga što napad nije bio dovoljno opasan da izazove stanje visokog stepena uticaja, stanje koje može uticati na sposobnost maloletnika da deluje bez dobrog razmišljanja.*

83. Na kraju, Vrhovni sud Kosova je presudom [Pml. br. 174/2022] od 23. juna 2022. godine, rešavajući navode podnosioca zahteva, razjasnio sledeće: „navodi branioca maloletnika izneti u zahtevu za zaštitu zakonitosti su neosnovani, iz razloga što osporena presuda nije obuhvaćena bitnim povredama odredaba krivičnog postupka iz člana 384. stav 1. tačka 1.12 u vezi sa članom 370. ZKPK-a, isti je sastavljen prema relevantnim zakonskim odredbama i izreka iste je jasna, razumljiva i nije kontradiktorna sama po sebi niti sa istim obrazloženjem“. Takođe, Vrhovni sud je naglasio da su u obrazloženju presude na jasan i potpun način izneti svi razlozi za svaku tačku presude, a da su nižestepeni sudovi izneli razloge za sve odlučne činjenice koje se odnose na krivična dela za koje se tereti maloletnik, ističući sledeće: „Dati su razlozi od Prvostepenog suda o mestu, vremenu, načinu izvršenja krivičnog dela kao i o načinu kako je došlo do izvršenja krivičnog dela, i učinjena je analiza svih obrađenih dokaza tokom sudskog razmatranja i vezano za to je izneo svoje zaključke koje i ovaj Sud prihvata kao pravične i zakonite“.
84. U vezi sa navodom podnosioca zahteva da je osporena presuda protivrečna, Vrhovni sud je ocenio da ista nema pravnu podršku jer je Prvostepeni sud dao jasne i ubedljive razloge u vezi sa tim, na osnovu vizuelnih dokaza i iskaza svedoka. Drugi navod podnosioca zahteva o postojanju protivrečnosti između veštaka balističara i veštaka sudske medicine, Vrhovni sud je ocenio da ne stoji, zbog činjenice jer iz ovih dokaza izvedenih u sudskom razmatranju i iz dopisa predmeta utvrđeno činjenično stanje je dovoljno jasno.
85. Vezano za navod podnosioca zahteva da je izreka osporene presude nejasna što se tiče pravne kvalifikacije, jer opis izreke govori o apstraktnom riziku, a nikako o objektivnom, kvalifikaciona okolnost „ugrožavanje života drugih lica“ , Vrhovni sud je takođe utvrdio da nema činjenične i pravne podrške ni u jednom ličnom i materijalnom dokazu, jer iz ovih dokaza proizilazi da se ne radi o apstraktnom riziku već o konkretnom, zbog činjenice jer u trenutku početka pucnjave, u blizini preminulog je bio i svedok S.S., i u blizini su bili učenici tri škole i slučajni prolaznici.
86. Vrhovni sud je, između ostalog, istakao da je iz izvedenih dokaza potvrđen hronološki tok krivičnog događaja opisanog kao u izreci pobijane presude: „Prema tome, na osnovu ovih dokaza koji su izvedeni, ocenjeni i analizirani od strane Prvostepenog suda, dati su pravni razlozi o činjeničnom stanju koje je utvrđeno na pravičan i potpun način (...) Ovaj sud nalazi da pobijane presude ne sadrže bitne povrede odredaba krivičnog postupka koje branilac maloletnika bez prava navodi“.
87. Što se tiče navoda podnosioca zahteva da je isti delovao dok je bio u teškom psihičkom stanju, Vrhovni sud smatra da je ovaj navod u suprotnosti ne samo sa mišljenjem psihijatrijskog veštačenja, već i sa nalazom odbrane da je podnosilac zahteva bio u stanju da kontroliše svoje radnje i nije predstavljao opasnost za okolinu, takođe i iz vizuelnih dokaza, ali i iz svedočenja prijatelja podnosioca zahteva.
88. U ovom aspektu, Sud smatra da su redovni sudovi, u okolnostima konkretnog slučaja, razmotrili i opravdali navode podnosioca zahteva. Iz navedenog, Sud smatra da su redovni sudovi svojim odlukama dali ubedljive i dovoljne razloge, detaljno razrađujući dokaze i pravni osnov po kome je podnosilac zahteva proglašen krivim.
89. Sud, iz svih navedenih detalja, u okolnostima konkretnog slučaja, smatra da je podnosilac zahteva prosto nezadovoljan rezultatom postupka pred Vrhovnim sudom. Međutim, njegovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može da podstakne argumentovani navod o

kršenju osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a, [Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske](#), presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).

90. Pored toga, Sud nalazi da osporena presuda sadrži logično obrazloženje i tačno pojašnjava sve navode podnosioca zahteva (vidi slučajeve ESLJP-a [Ruiz Toria protiv Španije](#), citirano gore, stav 30.; [Hiro Balani protiv Španije](#), citirano gore, stav 28.).
91. Stoga, Sud nalazi da je podnosilac zahteva imao priliku da iskoristi kontradiktorni postupak i da je imao priliku da iznese tvrdnje i dokaze koje je smatrao važnima za svoj slučaj u različitim fazama postupka; imao je priliku da se efikasno suprotstavi navodima i dokazima koje je iznela suprotna strana; redovni sudovi su saslušali i ispitali sve njihove navode, koji su, objektivno gledano, bili od značaja za rešavanje slučaja, te da su detaljno izneti činjenični i pravni razlozi pobijane odluke, a samim tim je i postupak u celini bio pravičan (vidi *mutatis mutandis*, presuda ESLJP-a od 21. januara 1999. godine. [García Ruiz protiv Španije](#), br. 30544/96, stavovi 29. i 30.; vidi takođe slučaj Suda [KI22/19](#), podnosilac zahteva *Sabit Ilazi*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. juna 2019. godine, stav 42.; kao i slučaj [KI128/18](#), citirano gore, stav 58.).
92. Stoga, Sud zaključuje da su navodi o povredi prava na obrazloženu i razumnu sudsku odluku (i) navodi koji spadaju u kategoriju „nepotkrepljenih ili neosnovanih“; i kao takvi, ovi navodi podnosioca zahteva su očigledno neosnovane na ustavnim osnovama, kako je definisano u stavu (2.) pravila 34. Poslovnika o radu.

U vezi sa navodom podnosioca zahteva o nepristrasnosti Apelacionog suda

93. Sud podseća na navod podnosioca o ugrožavanju principa nepristrasnosti, u konkretnom slučaju Apelacionog suda, dodajući da: „*da se samo jedan sudija u drugom stepenu bavio ovim slučajem u svim odlukama, i ne samo u tome, već i u slučaju odlučivanja o pritvoru, koje odluke je Vrhovni sud Kosova dva puta menjao u korist maloletnika - osuđenika Valdrina Beqirija.*“
94. Adresirajući ovaj navod, Sud se u nastavku poziva na pravilo 34. (1.) (b) Poslovnika o radu, koje propisuje sledeće:

„(1) Sud može smatrati zahtev prihvatljivim:

[...]

(b) ako su iscrpljena sva delotvorna pravna sredstva, koja su na raspolaganju po zakonu, protiv pobijene presude ili odluke“

95. Shodno tome, Sud podseća da prema stavu 1. Člana 47. (Individualni zahtevi) zakona, svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ. Prema stavu 2. istog člana, osoba može podnese pokrenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena drugih pravna sredstva.
96. U vezi sa gore navedenim zahtevom, Sud će u nastavku oceniti da li je podnosilac zahteva iscrpeo svoje pravne lekove za konkretan zahtev koji se odnosi na nepristrasnost Apelacionog suda.

97. S tim u vezi, Sud ističe da su uslovi za ocenu da li su ispunjeni svi „delotvorni pravni lekovi“ dobro utvrđeni u praksi ESLJP-a, u skladu sa kojom je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, Sud dužan da protumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
98. Sud podseća da praksa ESLJP-a i ovog Suda prepoznaje tri kategorije slučajeva u kojima se podneti zahtev može proglasiti neprihvatljivim za razmatranje zbog neiscrpljenja pravnih lekova, a oni su: i) „proceduralno neiscrpljenje“, vidi slučajeve ESLJP-a [Civet protiv Francuske](#) [DHM], br. 29340/95, presuda od 28. septembra 1999. godine, stav 41; [Pagerie protiv Francuske](#), br. 24203/16, presuda od 19. aprila 2023. godine, stav 143; [Demopoulos i drugi protiv Turske](#) [DHM], br. 24203/16, odluka od 10. marta 2010. godine, stavovi 69. i 97.), ii) „značajno neiscrpljivanje“ (vidi slučajeve ESLJP-a [Haxhia protiv Albanije](#), br. 29861/03, presuda od 8. oktobra 2013. godine i stavovi 149. i 152.; 32.; [Castells protiv Španije](#), br. 11798/85, presuda od 23. aprila 1992. godine, stav 32; [Ahmet Sadik protiv Grčke](#), br. 18877/91, presuda od 15. novembra 1996. godine, stav 33; [Gäfgen protiv Nemačke](#) [DHM], br. 22978/05, presuda od 1. juna 2010. godine, stavovi 142, 144. i 146.), i iii) „prevremeni zahtev“, (vidi slučajeve ESLJP-a [Bilsena ŠAHMAN protiv Bosne i Hercegovine](#), br. 40110/16, odluka od 25. aprila 2017. godine i [Mirazović protiv Bosne i Hercegovine](#), br. 13628/03, odluka od 16. maja 2006. godine).
99. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da podnosilac zahteva navodi povredu prava zagarantovanih članom 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP-a, odnosno povredu principa nepristrasnosti zbog činjenice da se *sudija pojedinac* u konkretnom slučaju Apelacionog suda *bavio ovim predmetom u svim odlukama, kako u slučaju odlučivanja o pritvoru za podnosioca, tako i u slučajevima kada je Vrhovni sud iste vratio na ponovno suđenje.*
100. Međutim, Sud iz dopisa predmeta i posebno iz žalbi podnetih od strane podnosioca zahteva pred redovnim sudovima i njegovog zahteva za zaštitu zakonitosti podnetog Vrhovnom sudu, koji je podnosilac zahteva podneo Sudu nakon zahteva Suda za pojašnjenjem, nalazi da podnosilac zahteva ovaj navod nije izneo na nivou argumentacije konkretno, niti suštinski u redovnom sudskom postupku, u bilo kojoj od sudskih instanci.
101. Sud ističe da, u skladu sa načelom supsidijarnosti, Ustavni sud ne može ocenjivati navod ili slučaj koji pred redovnim sudovima ranije nisu pokrenuti ili ocenjeni.
102. Stoga u nastavku, na osnovu gore navedenog, Sud kvalifikuje navod za povredu prava zagarantovanih članom 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP-a, kao navod kategorije ii) „značajno neiscrpljivanje“, što je u skladu sa gore pomenutom praksom ESLJP-a (vidi konkretne slučajeve [Haxhia protiv Albanije](#), br. 29861/03, presuda od 8. oktobra 2013. godine, stavovi 149. i 152.; [Castells protiv Španije](#), broj 11798/85, presuda od 23. aprila 1992. godine, stav 32; [Ahmet Sadik protiv Grčke](#), br. 18877/91, presuda od 15. novembra 1996. godine, stav 33; [Gäfgen protiv Nemačke](#) [DHM] br. 22978/05, presuda od 1. juna 2010. godine, stavovi 142, 144. i 146.).
103. S tim u vezi, Sud podseća da pravilo o iscrpljivanju pravnih lekova, prema članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona i tački (b) stava (1) pravila 34. Poslovnika o radu, obavezuje sva fizička i pravna lica koja žele da iznesu svoj slučaj Ustavnom sudu, da prvo iscrpe efikasne pravne lekove protiv osporene odluke.

104. Imajući ovo u vidu, Sud ocenjuje da su ovi navodi podnosioca zahteva kvalifikovani kao zahtevi kategorije ii) „značajno neiscrpljivanje“ pravnih lekova i stoga se odbijaju u skladu sa članom 47. zakona i tačkom (b) stava (1) pravila 34. Poslovnika o radu.

Zaključak

105. Kao zaključak, Sud nalazi da su navodi podnosioca zahteva za povredu člana 31. Ustava, u pogledu neobrazloživosti sudske odluke, očigledno neosnovani, jer su kvalifikovani kao navodi koji spadaju u kategoriju i) navodi koji spadaju u kategoriju „nepotkrepljeni ili neopravdani“ po ustavnim osnovama.

106. U vezi sa navodom podnosioca zahteva o nepristrasnosti Suda, Sud je utvrdio da podnosilac zahteva nije pokrenuo ovaj navod ni pred jednom sudskom instancom, te je stoga zaključio da podnosilac zahteva nije iscrpeo delotvorne pravne lekove.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosovo, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20. zakona i pravilom 34. (2) Poslovnika o radu, dana 29. januara 2024. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovu rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ova rešenje stupa na snagu na dan objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo, u skladu sa stavom 5 člana 20. Zakona.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatići

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani